

Forfatter: Aarestrup, Emil

Titel: Udrag fra Udvalgte digte

Citation: Aarestrup, Emil: "Udvalgte digte", i Aarestrup, Emil: *Udvalgte digte*, udg. af Dan Ringgaard , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1999, s. 314.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-aarestrup07val-shoot-idm139875152655264/facsimile.pdf> (tilgået 10. april 2024)

Anvendt udgave: Udvalgte digte

- veg fra sit standpunkt, og hans tanker om synden fik afgørende indflydelse på middelalderens kristendom.
- 195 *Jasmin(en)*: fint, stærkt og sødt duftende tropisk, subtropisk busk, hvoraf der kan udtrækkes olie til parfume. – *Capricer*: lunefulde indfald.
- 196 *Ligbegængelse*: begravelsesprocession.
- 198 *Platoniker*: her om åndelig og usanselig person, især benyttet i forbindelse med erotik. – *Lids*: her kant ved kjolens udskjæring el. kæde til halssmykke.
- 200 *skikket*: velegnet. – *Helena*: i Homers *Iliaden* skænker *Venus* (gr. *Afrodite*, se n.t.s. 31) den trojanske prins *Paris* den skønne *Helena*, der var gift med Spartas kong *Menelaos*; dette ran blev årsagen til den trojanske krig.
- 201 *Tog Jupiter (...)*: if. gr. mytologi voldtog *Zeus* (lat. *Jupiter*) i skikkelse af en svane den skønne *Leda*, der var kongedatter i *Aitolien*. – *Tiftes*: se n.t.s. 152. – *carret*: firkantet. – *Furie*: rasende kvinde, if. rom. mytologi hævn gudinde. – *Amor (...)* *Psyche*: se n.t.s. 128.
- 202 *Ambrosia*: se n.t.s. 31. – *Catanader*: se n.t.s. 85. – *Nektar(kalken)*: se n.t.s. 25; kalk betegner blomsterbægret og alluderer evt. til bægret i *hadveren*.
- 203 *værlig*: forsigtig. – *Herakles*: lat. *Herkules*, if. gr. mytologi en helt, om hvem der berettes sagnet om de 12 arbejder; i det 9. arbejde overvandt H. *Amazoner*(ne); if. gr. mytologi et folkefærd af jagende og krigeriske kvinder. – *Salpiglosse(n)*: *salpiglossis simata*, da. trompettunge pga. dens tragtformede krone. – *Salvie(n)*: læbeblomstret urt, har en dyb tolebet krone. – *Balsamin(en)*: springbalsaminen slynger sine frø ud ved berøring, heraf lat. *impatiens noli-tangere*: utålmodig rør mig ikke. – *Jalap(pen)*: mexicansk plante, der er i familie med *convolvulus* (snerle) og derfor kan forveksles med en klatreblomst. – *Gentian(en)*: da. ensian.
- 204 *Levkoi(en)*: levkoj; se n.t.s. 135. – *Ellepiger (...)* *Elverhøien*: i folkeviserne lokkes unge giftefærdige mænd af ellepigerne ned i elverhøjen (se n.t.s. 20) til erotiske erfaringer, der gør dem uegnede til ægteskab. – *Mahre*: udtrykket *store Bøger* kan henvise til poppelrosen, der er robust og har purpurrode blade. – *Toffelblomst*: blomsten kan minde om en udrådt toffel, derfor tilnavne som fruetoffel, dronningens morgensko, kællingelomme, strikkepose. – *Skabiøse*: lat. *sabies*: fiat, som den er blevet brugt imod; typisk med brunrod blomst. – *marmor*: bestående af marmor. – *Diptanne*: også kaldt brændende busk, fordi de æteriske olier, som planten indeholder,

fordamper så kraftigt på varme dage, at dampene ved vindstille kan antændes over planten. – *Dryade*: dryas, slægt af rosenfam., vokser i arktiske, subarktiske og alpine områder; se også n.t.s. 118. – *Hibisk(en)*: hibiskus: har store åbne, enkeltstående blomster i stærke farver.

- 205 *Sværdlilie(n)*: iris: blomsten er blå, hvid el. gul med lodrette højblade og bagudkrummede ydre blade. – *Abe(n)*: lat. *minulus*; også kaldet åben abeblomst pga. kronens åbne form. – *Negenøje*: en lampret (fisk, der suger sig fast, typisk til sten), hvis gælleåbninger ligner øjne. – *Niagara*: flod på grænsen mellem USA og Canada med et stort vandfald. – *Posekigger*: toldkontrollør, i overført betydning en, der snager. – *rasende*: gal. – *Tistille*: om dameunderbukser, permissioner. – *Pennille*: evt. allusion til den geskæftige tjenestepige i Holbergs komedier.
- 206 *Humle*: slægt af hampfamilien, har en bitter smag og nedadhængende blade, benyttes til ølbrygning.
- 207 *Dina(s)*: evt. forkortelse af lat. *Diana* (gr. *Artemis*), gudinde for jagt og kyskhed. – *ogsaa svæve*: end svæver. – *ziitligt*: her pynteligt, nydeligt. – *Arne(n)*: åbent ildsted, i overført betydning hjem. – *Leda (...)* *Svanen*: se n.t.s. 201. – *Cyprøser*: se n.t.s. 142.

Drankeren Barthold

Trykt første gang i *Odeum* II, 1839. En rettet renskrift findes i Aarestrups samling fra 1820 af håndskrevne digte (i SS kaldt »D 20«).

Digtformen er en romance, se n.t.s. 9.

209 *borg*: få på kredit.

210 *bnsten*: gået i stykker, bristet.

Digte efter 1838

Den Sovende

Trykt første gang i *Gæst*, 1846.

213 *Huld(e)*: skøn, yndig. – *Ordenssmykke*: orden, der bæres fx i en kæde om halsen.

Drømmen

Datering: 1837.

214 *(Kjorel)bnem*: kant, bort. – *Glavind*: lanse, spyd, evt. sværd. – *Judith*: i den apokryfe (dvs. af kirken ikke anerkendte) *Judiths Bog* i GT